

cerkve je misijonski škof Maigret tožil, da se nihče noče brigati za tiste, ki so najbolj bedni: za gobavce na otoku Molokaj. Pater Damijan je takoj sklenil: »Na Molokaj grem in tam ostanem, da skrbim za najbednejše vseh bolnikov.« Šel je takoj na ladjo, ki ga je odpeljala na Molokaj. Na tem otoku smrti se je začelo Damijanovo junaštvo in mučeništvo. Deloval je na tem otoku 16 let. Štiri leta je sam bolehal na tej strašni bolezni, ki mu je tudi končala življenje 15. aprila 1889 v starosti 49 let. Gobavci so za njim plakali kot za svojim najboljšim očetom. Ime tega junaka krščanske ljubezni do bližnjega je zabeleženo v svetovni zgodovini. Zakonodajna skupščina na otoku Havaju je proglasila njegov grob kot nacionalni spomenik. Na željo belgijske vlade so njegove smrtne ostanke prepeljali pred nekaj meseci v Belgijo. Predsednik

Zedinjenih držav, katerim ti otoki pripadajo, je dal dovoljenje, da se belgijska želja izpolni, ter odredil, da se smrtne ostanke junaka krščanske ljubezni prepeljejo v domovino na ameriški vojni ladji. Belgija je svojemu junaškemu sinu priredila triumfalen pogreb in sijajno grobišče.

Romanje na Sveto goro pri Gorici, združeno z izletom v Trst, bo letos samo enkrat in sicer štiri tedne potem, ko bomo imeli zaključen romarski spisek. Predno se odločite za to lepo romanje, nam pošlite dopisnico, da vam pošljemo podrobna obširna pojasnila brezplačno. Priglasiti se je treba najpozneje do 1. julija t. l. Dopise naslovite: »Po božjem svetue, Ljubljana, šentpeterska vojašnica. 727

V Rim in Neapelj, zanimivo in poučno potovanje po Italiji z avtom od 27. julija do 7. avgusta; ogled vseh večjih znamenitih krajev: Benetke, Padova, Firenze, Rim, Neapelj, Pompej, Loreto itd. Podrobni spored pošljemo vsakomur zastoj. Dopise naslovite: »Po božjem svetue, Ljubljana, šentpeterska vojašnica. 727

Osebnosti.

Župnik in duhovni svetnik Jožef Lončarič — trojni jubilar. Redek primer kar trojnega jubileja slavi letos č. g. Jožef Lončarič, župnik in duhovni svetnik pri Sv. Jederti nad Laškim. Obhaja namreč 60letnico rojstva, 35letnico mašništva in 20letnico župnikovanja v sedanji fari pri Sv. Jederti. Gospod župnik je še vedno mladosten in zdrav, vzoren duhovnik in prosvetni delavec, izredno blagega srca do faranov, zlasti še do dijakov, gostoljuben in priljubljen povsod. O njegovem delu za čast božjo in zveličanje duš govori lepa, od njega prenovljena šentjerska cerkev in vzorno krščansko življenje v fari. Na farni praznik, na Petrovo, na dan prošenja, se ga bodo vsi župljani spomnili pri sv. daritvi in prosili Vsemogočnega, da gospoda župnika ohrani še mnogo, mnogo let. Voščilom se pridružu-

jemo tudi mi in jubilaru iskreno kliče-mo: Gospod župnik in duhovni svetnik, Bog Vas živi!

Zopet ena krivica popravljena. Za predsednika upravnega sodišča v Celju je postavljen g. dr. Ivan Likar. Z imenovanjem na odgovorno mesto je bila popravljena velika krivica, katero mu je prizadajala JNS, ko je bil g. dr. Likar v jeseni 1933 vpokojen z ostalim upravnim sodiščem radi znane razsodbe glede dr. Korošca in tovarišev.

Nesreče.

Devet hiš in gospodarskih poslopij zgorelo na Dravskem polju. Dne 19. junija so bili ljudje vsi izven vasi na poljih in travnikih na delu. Omenjenega popoldne ob pol petih je izbruhnil požar v Staršah pri Sv. Miklavžu na Dravskem polju. Doma so bili le stari ljudje in otroci. Predno je bila organizirana gasilna obramba, se je ogenj z vso naglico toliko razširil, da je zgorelo 9 hiš in gospodarskih poslopij. Pogoreli so trije posestniki Gojčič in dva posestnika Selinšek. Živino so

rešili iz hlevov, hišna oprema je zgorela. Škode je nad 300.000 Din.

V cementu bi se bil skoraj zadušil. Tekstilno tvornico Mautner v Mariboru-Melju razširjajo. V shrambi za cement je bil zaposlen 34letni Anton Pesek iz Trnča pri Račah. Ko je hotel urediti cementne papirne vreče, so ga te zasule tako, da bi se bil zadušil, če bi mu ne bil priskočil še pravočasno na pomoč drug delavec. Rešene-ga Peseka so morali oddati v bolnico, ker mu je cementni prah poškodoval oči.

Dva osebna avtomobila trčila. V Št. Pju ob državni meji na naši strani je prišlo do hudega trčenja dveh osebnih avtomobilov. V Avstrijo se je vračal v avtu iz Slov. Bistrice grof Alfred Bruselles s svojo teto. Iz Brna v Jugoslavijo se je pripeljal inženier in operni pevec Nikola Cvejič. Pri trčenju sta se obe vozili razbili. Grof Bruselles je dobil poškodbe na obrazu, grofova teta ima rano na glavi, šofer je ostal nepoškodovan. Nič se ni zgodilo Cvejiču in njegovi služkinji.

30.000 Din vredno gospodarsko poslopje je upepelil ogenj v Pamečah pri Slovenj-gradcu posestniku Valentinu Popiču.

Kolesar zadel ob tovorni avto. Pri Sv. Ožbaltu ob Dravi je zadel 28letni splavar Franc Sinnreich s kolesom ob zadnji del tovornega avtomobila. Vsled padca s kolesa je ležal dve uri s pretresenimi možgani in s prebito lobanjo v obcestnem jarku. Mimovozeči kolesar je šele ukrenil potrebno, da so težko poškodovanega prepeljali v mariborsko bolnico.

Ponesrečena voznika. Na strmeh pohorskih kolovozu nad Razvanjem pri Mariboru se je prevrnil z lesom težko naložen voz in je pokopal pod seboj 65letnega hlapca Jožefa Narad. Narada so potegnili izpod voza z zlomljeno nogo. — Pri Sv. Miklavžu na Dravskem polju je zašel dni-nar Franc Karc z obema nogama pod voz in si je nevarno zlomil desno nogo. Oba ponesrečena voznika se zdravita v mariborski bolnici.

Razne nesreče v okolici Ptuj. Na cesti pred gostilno »Suha veja« na Spodnjem Bregu sta dva kolesarja povozila neko

Gondar — stara prestolnica abesinskih cesarjev. Severno od Tana jezera leži v dolini starodavno abesinsko mesto Gondar, ki je sedaj v italijanskih rokah in bo sedež gubernije. Mesto se dviga na skalah in na sredini je cesarska palača, ki je obdana od 2 km dolgega obzidja, kojega mogočna gradnja obvladuje celo mesto. Za obzidjem med gostimi gozdovi so gradovi starih vladarjev, h katerim vodi 12 vrat. Pretežna večina gradov je že razpadla. — Vsaka od 12 vrat so bila določena za vstop gotovega dostojanstvenika. 12tera vrata so imela namen, da bi preprečevala, da bi se razne osebnosti, ki so ob-

Ciganka.

Povest iz domačih hribov.

»Ne, ne, denarja mi ne smete dati. Mati so mi toliko dobrega storili in tudi vi, gospodar, da vam še dolgo nisem vsega odslužila.«

»Vsak delavec je plačila vreden. Dal ti bom tisoč dinarjev na leto, polovico zdaj na roko, polovico pa ti bom naložil.«

Dekle ga je pogledalo s svojimi globokimi očmi. Nekaj je še oklevala, potem je vzela denar, ki ga ji je dal, in se je zahvalila ter odšla. Ravnjak pa je gledal za njo, dokler ni zaprla za seboj.

Ko je Pavla poprašala gospodinjo, kaj naj počne s tolikim denarjem, jo je ta peljala k šivilji, da ji pomeri obleko, in je izbrala lepo temnomodro blago. Osem dni potem je bila obleka že gotova in na Križovo jo je prvič oblekla. Prav lepo se ji je podala: srebrna verižica, ki si jo je na Ravničino željo obesila okoli vratu, se je na modrem blagu čudovito lesketala. Dekle je imelo tem večje veselje, ker je bila to prva obleka, ki si jo je kupila za svoj denar. Sukala se je sem in tja in se skrivaj ozirala v ogledalo. Ko je segla v žep, je našla v njem dva bela roba in — usnjeno denarnico, v njej pa prav toliko, kolikor je dala za obleko. Gospodinja se je smejala, ko je

videla dekletov začuden in prestrašen obraz, ter je menila:

»V novi obleki mora biti vedno tudi kaj denarja. Le hrani ga in varčna bodi! Tudi denarja je človek lahko vesel.«

Še preden se je utegnila izogniti, ji je Pavla zagrabila roko in jo goreče poljubila.

Varčna je Pavla že hotela biti; ampak enkrat bi bila le rada kaj za svoj denar kupila. Ali bi ne napravila svoji ljubi Kristini kakega veselja? S čim pač? Sama si je namislila in ji je kupila sivkast napol svilen predpasnik. Kristina ga je bila tako vesela, da so jo solze oblile. Še večje je bilo veselje Urškino; tej je kupila živo ržano ruto.

Prve dni junija sta prišla na Ravne dva madžarska lesna trgovca, ki sta se z gospodarjem delj časa pogajala za neki les in sta po vsej sili hotela, da Ravnjak popusti. Ko je ta stopil iz hiše, da se s svojim majarjem zaradi tega pomeni, sta se Madžara potihoma pogovarjala po madžarsko. Pavla je bila v sobi, kjer je v kotu ravnala perilo; pa se je delj zadržala, kakor bi bilo potrebno. Potem je odhitela in šla gospodarja iskat. Našla ga je v sadovnjaku.

»Franc,« je zašepetala in stopila tesno k njemu, »pazite, da vas ne ogoljufata! Madžara nista poštena.«

»Kdo to pravi?« je dejal odurno.

žensko, ki je obležala nezavestna na cesti. Kolesarja se za svojo žrtev nista zmešala in sta odbrzela naprej. Voznik minorskega samostana v Ptuj, ki je slučajno privozil mimo, je žensko naložil na voz in jo prepeljal v ptujsko bolnišnico, kjer so ugotovili, da je neznanka dobila poškodbe na glavi in da je mutasta. Ker je nihče ne pozna, njenega imena niso mogli ugotoviti. Stara je okrog 50 let in kmečko oblečena. — Hudo sta se ponesrečila 30letni delavec Avgust Lesjak iz Slovenje vasi in 13letna Marica Vrabl, hči posestnika v Rogoznici. Padla sta s črešnje več metrov globoko. Lesjak je dobil nevarne poškodbe na glavi, Vrablova pa si je zlomila levo roko.

Hiša in gospodarsko poslopje pogorela vsled udara strele. V nedeljo ob pol enih popoldne je med divjajnem nevihte udarila strela v hišo posestnika Oberski v Oplotnici pri Konjicah. Uničeno je tudi poleg hiše gospodarsko poslopje. Škoda je zelo velika.

Mlin — žrtev požigalčeve roke. V noči od 15. na 16. t. m. je upepelil najbrž od zlobne roke podtaknjen ogenj v Trnovski vasi pri Sv. Bolfenku v Slov. goricah velik umetni mlin, last posestnika in mlinarja Franca Trančarja. Uničeni so vsi mlinski stroji in precejšnje zaloge žita. Mlin je bil modern in zgrajen pred dvema letoma. Pri gašenju je padel goreč tram na enega gasilca in ga je hudo poškodoval. Škodo cenijo na 200.000 Din, zavarovalnina znaša komaj polovico.

20.000 Din škode trpi Rudolf Lorber, posestnik v Spodnjem Jakobskem dolu v Slov. goricah, ker mu je uničil ogenj s slamo krito gospodarsko poslopje.

Ne puščajte otrok samih! V Paričjaku pri Slatina-Radenci je padla dveletna hčerkica zakoncev Klemenčič v komaj nekaj centimetrov globoko mlako in je utonila. — V Murščaku je pustila dninara Jožefa Hvalec doma samo triletno štefko in se je podala na delo. Pri igranju na dvorišču je padel otrok v vodo, iz katere ga je potegnili mati po povratu že mrtvega.

Otrok utonil pri nabiranju brusnic. 17-mesečni Franček Piber iz Mahovec v Apaški kotlini je obiral ob potoku brusnice. Mati je odhitela od otroka v hišo po milodar za berača. V nezavarovanem času je padel fantek v potok in utonil.

Dve smrtni nesreči z lovsko puško. V Zavrhu v občini Korena pri Sv. Barbari v Slov. goricah je vzel pri Zmajčevih 7-letni Stanko iz zaklenjene omare staro puško. Nesreča je hotela, da je otrok ravnal s starim kresom tako neprevidno, da je zadel naboj smrtno njegovega triletnega bratca. — V Javorju pri Ljubljani se je 16letni posestnikov sin Pavel Kuhel napotil v gozd z nabito lovsko puško. Na poti je maletel na nekaj psov, ki so se spopadli. Zamahnil je s puško, da bi pse razgal, puška pa se je po nesrečnem naključju sprožila in naboji so ga zadeli v trebuh. Hudo ranjenega mladeniča so takoj poslali v ljubljansko bolnico, kjer je poškodbam podlegel.

Smrtna nesreča starega posestnika. — 74letni Anton Jelen, posestnik v Sedlaškem v Halozah, je na poti proti domu v temni noči padel v 2 m globok obcestni jarek in obležal mrtev.

Zabodljaj v prsa po nesreči in neprevidnosti. Franc Kolšek, posestnik, in 25-letni posestnikov sin Ernest Bošnjak, oba iz Podvrha, sta se vračala iz Braslovč proti domu. Kolšek je hotel Bošnjaku pokazati zabodljaj z nožem. Zamahnil je v vinjenosti tako nerodno, da je zadel Bošnjaka v levo stran prs in je moral zabodeni v celjsko bolnico.

Veliko opustošenje po toči. Suhodol, vinogradni pas med Špitaličem in Ločami v smeri od Sv. Uršule v Dramljah proti vzhodu, je zadela zadnje dni huda vremenska nesreča. Toča je zabila te kraje tako, da je še ležala tretji dan po nesreči v senčnih legah. Komisija je ugotovila, da je vzela 23 posestnikom toča vse pridelke in 10 posestnikom pa vinograde. Škode je dobrega pol milijona. Prebivalci so ob živež ter krmu in jim bo morala priskočiti na pomoč banska uprava.

S tovornim avtomobilom v hišo. Dne 17. junija se je vračal iz Ljubljane v Ptuj tovorni avto Rudolfa Tonejca. Ko je došel avtomobil do Pondorja pri Vranskem, je odpovedalo šoferju krmilo. Avto, ki je vozil s precejšnjo brzino, je podrl drevo in je zadel v pročelje Drabežve hiše. Hiša se je stresla, da se je zdrobilo več šip in je v notrajnosti padel s sten omet, avtomobil se je poškodoval, šoferju se ni zgodilo nič, edina ženska, ki se je zraven vozila, se je močno prestrašila.

Vsled udara strele je zgorelo na Dolu pri Hrastniku gospodarsko poslopje Al. Klemenca. Mladi gospodar ima 15.000 Din škode, ki jo deloma krije zavarovalnina.

Družinski oče ubit od električnega toka. Pri Trzinu v bližini Ljubljane je ubil 16. t. m. električni tok ob priliki barvanja drogov Mirka Matičiča, 38letnega delavca Kranjskih deželnih elektrarn iz Doba pri Domžalah. Smrtno ponesrečeni zapušča ženo in štiri otroke.

Strela ubila delavca. Dne 19. junija popoldne je divjala nevihta po okolici Rakke. Pri Čebavcu na Uncu so gradili nov kozolec. Radi hude ure so morali delo prekiniti in so brželi vedrit. Naenkrat pa je udarila strela in ubila delavca, po domače šenteka iz Cerknice, drugega pa je omamila. Tudi na kozolecu je vsled udara precej škode.

Silovito neurje s točo je hudo udarilo Rajhenburg in okolico. Nevihta je razsajala dve uri in tako hudega vremena ne pomnijo v tamošnjih krajih niti najstarejši ljudje. Škoda vsled naliva, viharja in toče je ogromna.

Nesreča motociklista. V št. Vidu pri Ljubljani na nevarnem križišču je zadel podporočnik Ratomir Cirkovič z motornim kolesom ob avto. Oficir si je zlomil nogo in so ga prepeljali v vojaško bolnico v Ljubljano.

Nevaren udarec konjskega kopita. 12-letni kmečki fant Janez Cerar od D. M. v Polju pri Ljubljani je šel s svojim očedom na travnik pri Dobu. Ko je peljal dečko konja napajat, ga je eden brcnil v

»Sama sem čula, ko sta rekla, da je to malo, kar zahtevate za les, in če se jima posreči, da še kaj zbijeta, bo to imenitna kupčija.«

»Govorila sta vendar po madžarsko ali po nemško!«

»Po madžarsko, drugače bi ne bila govorila vpričo mene.«

»Kaj, ali razumeš po madžarsko?« jo je vprašal napol posmehljivo, napol radovedno.

»Da, da,« je odvrnilo dekle, »znam malo, razumem pa vse.«

»Kje si se naučila?«

»Saj sem bila na Madžarskem.«

»Kje pa?«

»V Veliki Kaniži, v Monoštru, v Sombathelju.«

»Pa po nemško tudi znaš?«

»Po nemško pa znam. Po hrvaško tudi.«

Pavla je povedala to tako, da se je videlo, kako ji dobro de, da se lahko pred kom postavi. Tudi Ravnjak je znal nemški in hrvaški, tudi nekaj malega po madžarsko je znal. Zato je Pavlo kar preizkusil in hitro uvidel, da ga dekle daleč prekaša in da se res sme postaviti. Nekaj časa jo je gledal, kakor da jo prvič vidi, in se ji ni mogel načuditi. Potem se je spomnil Madžarov in se urno vrnil k njima. Postavil jima je zdaj tako visoko ceno, da se je kup takoj razbil.

Deset dni nato je bil Ravnjak s posli zgoraj pod gozdom; spravljali so steljo. Pavla je delala tik pri lesi. Nenadoma pa je pritekla vsa iz sebe na travnik h gospodarju, ki je pravkar odkopaval neke korenike, se oklenila njegove roke in tresoča se od strahu zakričala:

»Pomagajte mi! Branite me! Spet je tu.«

»Kdo pa za božjo voljo?« je vprašal Ravnjak.

»Baša — Mirko — strašni!«

»Kdo je to?«

»Poglavar ciganov. Uloviti me hoče in potem me bo ubil.«

»Uloviti? To si bo premislil. Če le poskusi kaj hudega, mu zdrobim kosti.«

Otresel se je dekleta in poslal dva hlapca v gozd, naj pogledata in naj, če moreta, potepuha primeta. Precej časa je minilo, preden sta se vrnila; dejala sta, da ni o kakem ciganu ne duha ne sluha in da se je moralo Pavli sanjati. Dekle pa je zatrjevalo:

»Nene, videla sem ga. Kakor kaki zveri, tako so se mu bleščale oči, ko je prežal v grmovju. Na prvi pogled sem ga spoznala.«

Ves dopoldan se je držala Pavla gospodarja in se ni ganila iz njegove bližine. Venomer se je ozirala proti gozdu in bila vsa v strahu. — Enkrat ji je dejal Ravnjak:

Iskovale neguša, nesrečavale. Sovraštvo med posameznimi poglavarji je bilo toliko, da bi se bili sprli in spoprijeli na pragu cesarjeve palače. O cesarskih gradovih v Gondarju pripovedujejo, da so pri pozidavi cesarji dali med kamenje zlato in omet so mešali z oljem. Gondar je za Abesince pravo čudo. Začetkom 17. stoletja je bil Gondar abesinska prestolnica do časa neguša Teodorja II., ki se je po zgubljeni bitki z Angleži pri Magdali ustrellil.

—
Četniska vojna v Abesiniji.

Iz luke Džibuti ob Rdečem morju javljajo: Med italijansko in francosko vlado je že skle-